

10.10.2022

Lähetäjän viite: VN/22526/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle yhteisistä tutkintaryhmistä annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Oikeusministeriö on pyytänyt Tuomioistuinviraston lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle yhteisistä tutkintaryhmistä annetun lain 6 §:n muuttamisesta.

Lausunto

JIT-puitepäättös (2002/465/YOS) koskee kahden tai useamman jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten muodostamia yhteisiä tutkintaryhmiä (Joint Investigation Team) rikostutkinnan suorittamiseksi yhdessä tai useammassa ryhmän perustaneista jäsenvaltioista. Suomessa JIT-ryhmistä on annettu laki yhteisistä tutkintaryhmistä (3012.2002/1313).

Rikosasioiden tietosuojadirektiivin myötä JIT-puitepäättökseen on lisätty 1 artiklan 10 kohtaan uusi alakohta: "Siltä osin kuin ensimmäisen alakohdan b, c ja d alakohdassa tarkoitettuihin tarkoituksiin käytettäviin tietoihin sisältyy henkilötietoja, niitä saa käsitellä ainoastaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/680 ja erityisesti sen 4 artiklan 2 kohdan ja 9 artiklan 1 kohdan ja 3 kohdan mukaisesti."

Nyt lausunnolla olevalla luonnoksella on tarkoitus tehdä vastaava täydennys yhteisistä tutkintaryhmistä annettuun lakiin. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että lakia ei muuteta muuten kuin lisäämällä sen 6 §:ään neljäs momentti.

Ehdotetun muutoksen osalta on syytä huomata, että henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annetun lain (1054/2018) 10 §:n 1 momentin mukainen ilmoitusvelvollisuus ei ole sidottu käytötarkoitussidonnaisuuden muutokseen, vaan sitä edellytetään joka tapauksessa sellaisten henkilötietojen siirron tai luovutuksen yhteydessä, joiden osalta on säädetty erityisiä käsittelyedellytyksiä lainsäädännössä. Laissa tarkoitettu ilmoitusvelvollisuus syntyy esimerkiksi silloin, kun poliisi luovuttaa tietoja syyttäjälle tai syyttäjä tuomioistuimelle.

Nyt ehdotetun muotoilun perusteella voi jäädä sellainen harhaanjohtava käsitys, että ilmoitusvelvollisuus kytkeytyisi vain tilanteisiin, joissa käyttötarkoitus muuttuisi alkuperäisesti tutkintaryhmän tarkoituksesta ja tämä on puolestaan kapeampi velvoite, kun edellä mainitun lain 10 §:n 1 momentissa säädetty ilmoitusvelvoite.

Ylijohtaja

Riku Jaakkola

Johtaja

Pasi Kumpula

